

COLLEGE VAN DIAKENEN

PROTESTANTSE GEMEENTE TE ARNHEM

JAARVERSLAG 2021

Zolang je blijft hopen
kan iedere stap
In het donker
alleen maar een stap in het licht zijn

Kris Gelaude

104 telefoontjes

De werktelefoon rinkelt. Een mevrouw¹ uit Den Haag belt het diaconaal bureau op aanraden van een plaatselijke diaken. Ze vraagt of ik tijd heb want ze heeft een enorm probleem. Binnenkort start een traject met bestralingen in het Rijnstateziekenhuis. Vanwege de afstand is het niet mogelijk om op en neer te reizen. Daarom zoekt ze onderdak voor minimaal vier weken in Arnhem. Ook speelt mee dat ze geen trap kan lopen vanwege overgewicht. Alles is geprobeerd door twee verpleegkundigen en zelf heeft ze de afgelopen twee weken 104 telefoontjes gepleegd. Als ze dit aantal noemt, breekt ze. Ze is ten einde raad. En voelt zich verloren. 104 telefoontjes en steeds nul op het rekest. Dit om uiteenlopende redenen: verpleeghuizen nemen nu geen mensen op vanwege de risico's van corona, ze behoort niet tot de doelgroep, of er is geen plaats.

Als deze mevrouw geen onderdak heeft, gaan de geplande bestralingen niet door. In een flits denk ik aan die lege kamer in ons huis. Maar los van de vraag of dit professioneel is of niet, is dit geen optie omdat zij geen trap kan lopen.

Diverse mensen benader ik met de vraag om mee te denken. Ieder is geschokt, betrokken en komt met suggesties. Een diaken suggereert het Dorp. Hier worden huisjes tijdelijk verhuurd en daar is ook is de mogelijkheid van verstrekken van een maaltijd. Dit wordt de gouden tip.

De telefoon gaat weer: 'je zult het niet geloven....' 'U heeft onderdak!?' Zeg ik overdonderd en verbijsterd

De mevrouw is zielsgelukkig en ik ook.

Hier doen wij het voor. Opkomen voor kwetsbare mensen. Zoveel mensen die wilden meedenken: Pareltjes in het diaconale werk !

Dit is diaconie: met passie opkomen voor kwetsbare mensen. In Arnhem en ook wereldwijd. Hoe we hier gestalte aan geven, leest u hieronder.

---

¹ Deze mevrouw gaf toestemming om deze gegevens te gebruiken

ACTIVITEITEN EN PROJECTEN VAN DE WIJKDIACONIEËN

In het College van Diakenen participeren de wijkgemeenten Arnhem Noord en Arnhem Zuid, de Rank en de Parkstraatgemeente. Hieronder hun activiteiten en projecten. Dit geeft een beeld van alle waardevolle dingen die er gebeuren.

Arnhem Noord: Nieuwe Kerk

De diaconie heeft in 2021 gekozen voor het thema "Groene Kerk". Er is afgelopen jaar extra aandacht besteed aan duurzaamheid, behoud van de natuur en bewust leven. Voor de vrije collectes kozen de diakenen voor duurzame doelen veraf en dichtbij: koken op zonne-energie in Afrikaanse landen (Kozon), het Vincentrum, de Energiebank, Speelstoet en de Blauwe Tomaat. Ook werd er een werkgroep duurzaamheid opgestart om kritisch te kijken naar het kerkgebouw en het gebruik.

Voor het project Zonnekoken van Kozon organiseerde de diaconie een erwtensoepactie, een plantjesmarkt en een kaartenverkoop. Samen met de collectes werd het totaalbedrag voor dit doel ruim 2800 euro.

Aan 80 mensen die het goed konden gebruiken, is een nieuwjaarsgift gegeven. De envelopjes met geld zijn via de wijkteams van Arnhem Noord verspreid. En in maart zijn er Paasgroeten gestuurd naar gevangenen.

Voor het Kruispunt en de Duif, de dag- en nachtopvang voor dak- en thuislozen, zijn er vele emmers soep gekookt door vrijwilligers uit de gemeente. En er zijn houdbare producten ingezameld voor de Voedselbank, door corona wel veel minder dan gehoopt.

Voor de zomervakantie heeft de diaconie weer een rugzakjesactie georganiseerd. Bijna 80 rugzakjes zijn gevuld met speelgoed, een boek en bonnen voor het zwembad en een frietje. Rijnstad heeft de rugzakjes verspreid onder kinderen tussen de 4-17 jaar in Arnhem Noord, waarvan de ouders weinig geld hebben.

Wekelijks zijn zondagsbrieven rondgebracht naar ouderen, die geen computer hebben. En voor de Kerst zijn er cadeautasjes rondgebracht naar 80-plussers, waarbij ook aangebeld is voor een praatje. Dit viel in goede aarde. Een workshop duurzaam bloemschikken voor alle leeftijden en gezellige bijeenkomsten voor ouderen zijn dit jaar niet doorgegaan vanwege corona.

Rugzakjesactie

Arnhem Zuid

“Elkaar ontmoeten in Coronatijd” waar in 2020 mee is gestart, is in 2021 voortgezet. Eén keer in de 14 dagen kunnen gemeenteleden bij iemand thuis koffie drinken. De deelnemers vonden het plezierig om op deze wijze elkaar toch te kunnen ontmoeten. Gemeenteleden die geen digitale informatie kunnen ontvangen, krijgen De Nieuwe Brief en de wekelijkse “Berichten aan de thuisblijvers” thuisbezorgd en blijven zo op de hoogte van het wel en wee.

Er waren diverse acties van de diaconie: Spaardoosjes in de veertigdagentijd om te sparen voor “Boeren in Bangladesh”, een week voor Pasen kregen alle gemeenteleden een mooie kaart met tekst, met Pinksteren ontvingen mantelzorgers bloemen.

Enkele gemeenteleden hebben gasten van Vakantieboot Prins Willem Alexander een stukje Arnhem laten zien.

Samen met de kinderdienst zijn rugzakjes gevuld voor de kinderen in het asielzoekerscentrum aan de Groningensingel, zodat zij ook iets speciaals hadden in de zomervakantie.

De diaconie zamelt geld in voor armoedebestrijding door Schuldhulpmaatje.

Afgelopen jaar hebben we hulp geboden aan mensen die in financiële problemen zaten en hen hierbij ondersteuning geboden en in de periode voor Kerst ontving een aantal gemeenteleden met een krappe beurs een Kerstgift.

De jaarlijkse actie: “Schoenendoos” was dit jaar een overweldigend succes. Er werden rond de 60 dozen ingeleverd. Ook dit jaar weer voor de kinderen in Moldavië.

Schoenendoosactie

De gedetineerden in de Blue Band Bajes ontvingen met Kerst postzegels en kaarten. De diaconie ontving onderstaande reactie:

Vorige week dinsdag hebben de dominee en ik de kaarten en postzegels deur aan deur bij iedere gedetineerde bezorgd. Zoals elk jaar kregen we enthousiaste en dankbare reacties. Ze zijn erg blij met de postzegels en kerstkaarten. Ook de kaarten van de kinderen vallen in erg goede aarde, de gedetineerden vinden die erg leuk. Trouwens ook altijd fijn om te merken dat ook de personeelsleden het erg leuk vinden.

Een reactie van een gedetineerde: "Hallo onbekende, bedankt voor het kaartje met de engel en de tekst bijna Kerst. Ik vond het heel leuk hoor. Daarom deze kaart terug van mij".

De Rank

De gemeente De Rank bestaat voornamelijk uit oudere gemeenteleden. Daarom is één van de kernactiviteiten van de diaconie het bezoeken van mensen. Met name ouderen stellen dit zeer op prijs, omdat met het stijgen van de leeftijd de mobiliteit afneemt en daarmee ook de sociale contacten. Het afgelopen jaar was dit door alle maatregelen lastiger, maar met respect voor een ieders gezondheid zijn contacten mogelijk gebleven. Een telefoontje doet soms al veel.

De traditionele Paas- en Kerstmiddag kon niet doorgaan. In de week voor Kerst gingen de diakenen kort bij alle ouderen en vrijwilligers langs om een kleinigheid aan te bieden. De 85 plussers kregen een dagboekje of een plantje. Binnenkomen was natuurlijk geen optie, maar een praatje op 1,5 meter afstand aan de deur werd ook zeer gewaardeerd.

Tijdens de maandelijkse Bijbelkring is er gecollecteerd voor een diaconaal doel: European Christian Mission Nederland. ECM wil alle volken van Europa bereiken met het Evangelie en gelooft dat er geen betere manier is om dat te doen dan door liefdevolle gemeenschappen van mensen die Jezus in woord en daad navolgen.

De Parkstraatgemeente

De diaconie collecteerde voor de volgende doelen: het Wereldvrouwenhuis Mariam in Nijmegen, COCKtail (maatjesproject van het COC), Ein Bustan (kleuterschool in Israël voor zowel Joodse als Palestijnse kinderen), Stichting Leergeld, Creatieve projecten in Mexico voor weeskinderen, Stichting LOS (hulp aan ongedocumenteerden), de Voedselbank, Stichting iMMO (mensenrechten en medisch onderzoek), Caring4Girls in Zuid-Afrika, Stichting Kruispunt, Arnhemmers doen ertoe en Kerk in Actie.

Er is ook altijd een diaconaal project. Afwisselend is dat dichtbij (Arnhem e.o.) en veraf. Het dichtbij project in Arnhem (Inloophuis Sint Marten) is na 2,5 jaar afgesloten.

Door twee kookploegen werd maandelijks een maaltijd verzorgd in het Kruispunt.

Een gezamenlijke lunch van de diaconie

FINANCIËLE ONDERSTEUNING

1. Individuele ondersteuning door de wijkdiaconieën

De diakenen hebben contact met de mensen in de wijk. Zij staan hen praktisch bij, maar ook financieel. Zo wordt er leefgeld voor boodschappen, een vergoeding voor een tweedehands fiets of een paspoort verstrekt. Elke wijkdiaconie kan een bedrag van maximaal € 250 aan iemand verstrekken die het even niet redt. De diakenen letten erop dat zij niet het werk van de hulpverleners overnemen. Indien nodig, verwijzen de diakenen door naar het wijkteam.

2. Individuele ondersteuning door het College van Diakenen

Voor mensen die op een of andere manier financieel klem zitten, kunnen hulpverleners onder bepaalde voorwaarden een aanvraag indienen. De aanvragen voor financiële ondersteuning zijn onder meer afkomstig van wijkcoaches, bewindvoerders, medewerkers van SIZA, Rijnstad, RIBW, Driekracht en Iriszorg. In 2020 waren er 112 aanvragen en toen is er ruim € 11.000 uitgegeven. Het aantal aanvragen dat in behandeling is genomen in 2021 bedroeg 102. In totaal is er in 2021 ruim € 12.000 verstrekt aan individuele ondersteuning. Zowel het aantal aanvragen als het totale bedrag zijn ongeveer gelijk aan vorig jaar. Sinds de coronaperiode is het aantal aanvragen lager dan de periode ervoor. Een mogelijke verklaring is dat hulpverleners minder huisbezoeken aflegden door de corona beperkingen.

Een voorbeeld van een aanvraag: Een man en vrouw hebben twee kinderen van acht en tien. De man had een eigen bedrijf, maar dat liep niet meer goed. Zij hebben heel lang zelf geprobeerd om schulden af te lossen. Na veel getwijfel is de man gestopt als ondernemer en is er bewind aangevraagd. Er zijn wat opstartproblemen met de bewindvoering en het inkomen is nog niet op orde. Hierdoor moet de bewindvoerder ook keuzes maken en gaan de vaste lasten zoals de huur voor. Er is daardoor niet voldoende geld voor eten en extra dingen. De hulpverlener vraagt € 150 gevraagd voor leefgeld en sinterklaascadeautjes. Dit wordt toegekend.

3. Projecten/Instanties

Diverse Arnhemse projecten en instanties worden door het College van Diakenen gesteund. Zo gaat er jaarlijks een gift naar de Kledingbank en het Kruispunt.

Het Inloopcentrum Van Slichtenhorststraat ontvangt een financiële bijdrage. Ieder jaar gaan er met Kerstmis attenties naar gedetineerden in Arnhem. Deze actie wordt georganiseerd door de wijkdiaconie van Arnhem-Zuid in samenwerking met andere geloofsgemeenschappen in de wijk.

In Arnhem zijn er ruim 600 gedupeerden van de kindertoelagenaffaire. Voor een crowdfundingactie werden mensen opgeroepen solidair te zijn door in deze decembermaand een geldbedrag over te maken zodat deze ouders cadeaubonnen konden ontvangen. Het College van Diakenen vond dit een zeer sympathieke actie en doneerde een geldbedrag.

Het komt regelmatig voor dat de diaconie een speciaal aanbod krijgt van goede bruikbare spullen. Dit aanbod zet de diaconie uit bij de hulpverleners en wijkdiakenen.

4. Noodhulp

Als er ergens in de wereld een ramp is, werken Kerk in Actie, het College van Diakenen en de wijkdiaconieën nauw en snel samen. Nadat door de voorzitter van het College van Diakenen het besluit tot noodhulp is genomen, worden de diakenen die in het College van Diakenen zitten, geïnformeerd over deze actie. Tijdens de zondagse viering wordt de noodhulpcollecte gehouden. Dit betekent dat de eerder geplande eerste collecte vervalt. Naast het geven van geld in de collecte is er ook de mogelijkheid om geld over te maken naar de rekening van het College van Diakenen. Het College van Diakenen vult de opbrengst aan. In 2021 hielden we een noodhulpactie om corona te bestrijden in arme en kwetsbare landen zoals in India en Nepal. De ramp in India laat de verwoestende gevolgen van corona zien en maakt schokkend duidelijk dat sneller vaccineren van levensbelang is. De hulporganisaties maken zich ook grote zorgen over de situatie in Nepal. Ook was er een noodhulpactie voor de slachtoffers van de aardbeving in Haïti.

5. ZWO

De letters ZWO staan voor Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking. Het College van Diakenen kiest ervoor om projecten gedurende langere tijd te ondersteunen. We willen trouw blijven aan een project. Van 2017 tot en met 2021 is gekozen voor het project 'Steun Syrische vluchtelingen in hun eigen regio'. Ook worden de door de wijkdiaconieën zelfgekozen ZWO-projecten financieel ondersteund.

6. Kansenfabriek

De Kansenfabriek is een laagdrempelig project in de Arnhemse wijk het Broek. Hier kunnen mensen terecht voor een praatje, kopje koffie of praktische hulp. Dagelijks komen er zo'n 15 tot 20 mensen. Voor bezoekers is het erg prettig om hier ook rustig even de krant of een blad te lezen. Een verzoek om een financiële bijdrage voor een krantenabonnement en een leesportefeuille is van harte ondersteund.

7. Ecovrede

Diverse hulpverleners die een aanvraag indienen voor huisraad wijzen we op ECO vrede. Zij stelt gebruikte huisraad gratis ter beschikking voor mensen met een krappe beurs.

SAMENWERKING MET ANDERE ORGANISATIES

1. Project Statenkwartier Voormekaar

In de buurt Statenkwartier zijn Gijs van den Heuvel, Margriet Kok, Will Kool en Hans Oostendorp trekkers van het project Statenkwartier Voormekaar. In de buurt matchen zij vraag en aanbod rond informele zorg. Zo haalt een buurtbewoner voor een zieke straatgenoot de boodschappen of brengt deze naar het ziekenhuis. Ook ontmoeten buurtbewoners elkaar tijdens een maaltijd.

In het najaar was er de zogenoemde Tuintjesdag. Een ploeg vrijwilligers ging, corona-proof, de buurt in om bij mensen die hiertoe niet meer in staat zijn hun tuintjes op te knappen. In een uur werden de meest noodzakelijke werkzaamheden verricht.

2. Werkgroep Verzet tegen Armoede

De Werkgroep Verzet tegen Armoede organiseerde Petersborgbijeenkomsten voor wijkcoaches, diakenen, vertegenwoordigers van belangenorganisaties en mensen die betrokken zijn bij het onderwerp armoede. In het verslagjaar vonden twee bijeenkomsten plaats: één online, de ander fysiek. De eerste avond stond de schuldenproblematiek centraal, belicht vanuit de gemeente Arnhem, de sociale wijkteams en Plangroep. Bij de andere bijeenkomst verstrekten medewerkers van Preventie en (vroeg)signalering en Vroeg Eropaf informatie aan de deelnemers.

3. Inloopcentrum Klarendal

In de wijk Klarendal loopt het wijkproject buurtpastoraat, een oecumenisch project. Het Buurtmaatjesproject beoogt een zorgzame buurt dichterbij te brengen en is te vergelijken met goed nabuurschap.

4. Blauwe Tomaat

De Blauwe Tomaat verkoopt vers voedsel aan alle Arnhemmers. Voedsel dat er net even anders uit ziet. Groente en fruit worden verkocht vanuit een SRV wagen. Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en mensen die willen integreren in de Nederlandse cultuur werken mee. Deze wagen staat op vaste tijdstippen op diverse plekken in de wijken. Het College van Diakenen werkt samen met de Blauwe Tomaat. Bij het toekennen van een aanvraag voor leefgeld kan hier een boodschappenpakket worden uitgezocht.

5. Fietsenwinkel Peter Soek

Met Peter Soek is een samenwerkingsverband aangegaan voor het leveren van goede tweede hands fietsen. Als er bij de diaconie een aanvraag voor een fiets is, dan wordt doorverwezen naar de Fietsenwinkel. De diaconie betaalt de rekening.

6. Kledingbank

De Kledingbank Arnhem geeft goede bruikbare kleding aan mensen die dit hard nodig hebben, maar dit zelf niet meer kunnen betalen. Zo wordt verspilling voorkomen. Ook wordt een bijdrage geleverd aan de armoedebestrijding. Bij het kerkelijk bureau kan kleding worden ingeleverd. Veel mensen brengen hun kleding hier. Juist ook vanwege de goede bereikbaarheid.

7. SODBA

In het SODBA (Stedelijk Oecumenisch Diaconaal Beraad Arnhem) worden beleid en afspraken gemaakt over financiële aanvragen voor diaconale projecten en incidentele hulpaanvragen. Ook wordt de diaconale bewustwording bevorderd door het uitwisselen van onderlinge informatie. De diaconaal consulenten Margriet Kok en Nancy Spiele namen in 2021 deel aan de vergaderingen. Aan het SODBA wordt verder deelgenomen door Parochiële Caritas Instelling (PCI) van de St. Eusebiusparochie, de Vincentius Vereniging Arnhem, de Evangelisch Lutherse Kerk, de Koepelgemeente en de Doopsgezinde Gemeente.

8. OKO (Overleg Kerken en Overheid)

Het College van Diakenen is vertegenwoordigd in het OKO (Overleg Kerken en Overheid). Het is een samenwerkingsverband van Arnhemse Kerken en geloofsgemeenschappen, dat zich bezig houdt met het brede onderwerp van de zorg, hulp en aandacht voor mensen. Daarbij gaat het om onderwerpen als eenzaamheid, armoede, mantelzorg en inzet van vrijwilligers.

Met de wethouders Louwers en Paping en de ambtenaren is regelmatig overlegd. Onderwerpen waren: het functioneren van de wijkteams, de huisvestingsproblematiek bij kwetsbare burgers, de opvang van daklozen in de winter en de uitvoering en continuering van de beleidsnota's, ook na de verkiezingen van 2022.

Op 1 oktober vond het jaarlijkse ontbijt met de politiek plaats. In de kerk van de Parkstraatgemeente kwamen raadsleden van de meeste fracties samen met vertegenwoordigers van de verschillende kerken. Onderwerp van bespreking was de samenwerking bij de hulpverlening tussen gemeente en kerken.

OKO ontbijt

ORGANISATIE EN PR

1. Moderamen/College van Diakenen

Het moderamen is het dagelijks bestuur van het College van Diakenen. Het moderamen bestaat uit:

- Henk Zwiers (voorzitter)
- Ineke Takke (penningmeester)
- Pierre Eijgenraam (secretaris)
- Margriet Kok (diaconaal consulent)
- Nancy Spiele (bureausecretaris/diaconaal consulent)

Het moderamen hield zich in 2021 bezig met het voorbereiden van de vergaderingen van het College van Diakenen, het toetsen van de verstrekte financiële steun, de algemene financiën en beleidsontwikkeling. Er was aandacht voor: de dagelijkse inspiratiemails ' hoop en vertrouwen' en 'loslaten in de 40dagen tijd', de nota organisatie- en werkwijze 2020-2025, overlegmomenten rond speerpunten 2021, de kerstgiften van de wijken, keuze van een langdurig ZWO project, Petersburg bijeenkomsten, samenstelling moderamen.

Het College van Diakenen bestaat uit vertegenwoordigers van de wijkdiaconieën en de leden van het moderamen. De diakenen uit de wijken zijn:

- Alie Schregardus en Marty te Brake (PGA Noord)
- Wisselende vertegenwoordiger (PGA Noord)
- Henk Afman en Ed Hoek (PGA Zuid)
- René Vos (De Rank)
- Ellen den Hoedt (Parkstraatgemeente)
- Hennie Beijer (toehoorder voor de Dorpskerk in Schaarsbergen)

In de vergaderingen van het College van Diakenen werden de besluiten van het moderamen doorgenomen en gefiatteerd.

De impact van corona had tot gevolg dat er lange tijd geen fysieke vergaderingen waren en er weinig contact was met de collegeleden.

2. Diaconaal bureau

De medewerkers werken vanaf hun huis. Het adres Rosendaalseweg 507 fungeert alleen nog als postadres.

3. De werkgroep financiële steun

De aanvragen worden eerst door Margriet Kok en Nancy Spiele in behandeling genomen waarbij de andere leden later beoordelen of dit correct was.

De leden van de werkgroep zijn:

- Bep Potjer
- Danielle Kreeft
- Gerrit de Graaf
- Willy Faber
- Margriet Kok (diaconaal consulent)
- Nancy Spiele (bureausecretaris/diaconaal consulent)

Zij toetsen of een aanvraag voldoet aan de onderstaande criteria:

- betrokkene woont in Arnhem
- het betreft een uitzonderingssituatie die niet een structureel karakter heeft
- betrokkene heeft een minimum besteedbaar inkomen dan wel lager
- het betreft mensen in kansarme situaties
- alle officiële instanties zijn benaderd bijvoorbeeld fondsen, bijzondere bijstand, schuldsanering, voedsel- en kledingbank
- de gift biedt perspectief
- er is sprake van een acute situatie en een beperkt bedrag

4. Publiciteit

De leden van het College van Diakenen, de diaconaal consulenten en de leden van de werkgroep financiële steun schrijven regelmatig over diaconale onderwerpen in Kerkperspectief (het blad van de Protestantse Gemeente te Arnhem). Er wordt regelmatig een College van Diakenen nieuwsbericht verspreid. Deze gaat per mail naar hulpverleners, gemeenteleden en belangstellenden. Verder is informatie over de diaconie te vinden op de website, www.diaconiearnhem.nl.

5. Inspiratiemails

In 2020 begonnen, Margriet Kok, Edith Peters en Nelleke Wijngaards-Serrarens, met het project *Inspiratiemails*. Belangstellenden ontvingen regelmatig mails met daarin een tekst, een gedicht, een interview of een beschrijving van een diaconaal project. Ontvangers waren enthousiast over de opzet en inhoud van deze inspiratiemails.

6. Geldwerving.

Om het werk van de diaconie mogelijk te maken, is er in het voor- en najaar een geldwervingsactie. In het voorjaar wordt aan alle gemeenteleden een bijdrage gevraagd voor de diaconiale activiteiten en ZWO (Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking). In het najaar wordt gericht een bijdrage gevraagd voor stadsgenoten die tijdelijk een vangnet nodig hebben. Vanuit onze passie komen we op voor kwetsbare mensen. Arnhemmers doen er immers toe!

Arnhem, april 2022

College van Diakenen

Postadres: Rosendaalseweg 507

6824 KL Arnhem

06-21906365

info@diaconiearnhem.nl / www.diaconiearnhem.nl

NL21RABO 0373 7369 91 t.n.v. College van Diakenen Arnhem